

ELEMENTARZE POLSKIE - scenariusz wystawy

Renata Zubowicz, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Zielonej Górze

Opublikowano 28.07.2006

Termin wystawy: styczeń - luty 2006

Osoba odpowiedzialna: Renata Zubowicz

Cel wystawy:

Od 15 stycznia do końca lutego w Wypożyczalni można obejrzeć wystawę pt. "Elementarze polskie". Na wystawie prezentowane są elementarze znajdujące się w zbiorach Biblioteki: od najstarszego Elementarza dla Szkół Parafialnych Narodowych, wydanego w Krakowie w 1785 roku, poprzez elementarze z okresu międzywojennego, powojenne wydanie Elementarza Mariana Falskiego po współczesne pierwsze czytanki.

GABLOTA I:

1. DOBRANIECKI Stanisław, Kotarbiński Mieczysław, Aleksandrak Stanisław: *Razem : czytanki dla szkoły podstawowej na klasę 2*. Warszawa 1946.
2. DZIERŻANOWSKA Marya: *Dzieje ojczyście : podręcznik do nauki na klasę I i II*. Warszawa 1919.
3. *ELEMENTARZ dla szkół parafialnych narodowych zawierający 1. Naukę pisania i czytania, 2. Katechizm, 3. Naukę obyczajową, 4. Naukę rachunków. Pierwszy raz wydany*. Kraków 1785.
4. FALSKI Marian: *Elementarz. Dla 1 klasy szkół powszechnych wiejskich: z rysunkami Jana Miklaszewskiego*. Lwów 1937.
5. FALSKI Marian: *Elementarz powiastkowy dla dzieci: z obrazkami Kamila Mackiewicza*. Lwów 1929.
6. FALSKI Marian: *Pierwsza czytanka dla dzieci: z obrazkami Kamila Mackiewicza*. Lwów 1926.
7. KĘDZIERSKI K.: *Książka do czytania: część druga elementarza*. Warszawa 1917.
8. KORNECKI Jan, Steller Józef, Wierzejski Józef: *Elementarz i czytanki dla oddziału pierwszego*. Warszawa 1928.
9. KUBSKI Benedykt, Kotarbiński Mieczysław, Szelburg-Zarembina Ewa: *Elementarz*. Lwów 1932.
10. ŁUKASZEWSKI Xaw.F.A.E: *Przyjaciel Dzieci czyli książka do czytania*. Berlin 1873.
11. MIKULSKI Antoni J.: *W naszej Szkole : czytanki polskie dla 2 oddziału szkoły powszechnej*. Lwów 1931.
12. MILLEROWNA Romana, Rostkowska Maria: *Pierwsza klasa pracuje : elementarz wiejski : metoda wyrazowa*. Lwów 1937.
13. PFAUÓWNA Zofia, Rossowski Stanisław: *Pierwsze czytania dla szkół powszechnych*. Lwów 1929.
14. TYNC Stanisław, Gołąbek Józef, Duszyńska Julia: *Elementarz dla pierwszej klasy szkół powszechnych wiejskich*. Lwów 1937.

ANTYRAMA

NAPIS - ELEMENTARZE POLSKIE

GABLOTA II:

1. BOGUCKA C., Niewiadomska C.: *Wypisy polskie : na klasę 1*. Warszawa 1929.
2. CZYTANKI : *drugi rok nauczania*. Paryż 1945.
3. FALSKI Marian: *Elementarz*. Warszawa 1968.
4. MAĆKOWIAK Janina, Maćkowiak Antoni: *Elementarze Promyka (Konrada Prószyńskiego)*. Warszawa 1960.
5. MADEJA Józef: *Elementarze : ich dzieje, rola i stan współczesny*. Katowice 1946.
6. MADEJA Józef: *Elementarze i nauka elementarna czytania i pisania na Śląsku w wiekach XVIII i XIX (1763-1848)*. Katowice 1960.
7. MIKULSKI Antoni J.: *W naszej Szkole : czytanki polskie dla 3 oddziału szkoły powszechnej*. Lwów 1931.
8. PILARCZYK Franciszek: *Elementarze polskie od ich XVI-wiecznych początków do II wojny światowej : próba monografii księgoznawczej*. Zielona Góra 2003.
9. PORAZIŃSKA Janina, Rossowski Stanisław: *Pierwsze czytania dla szkół powszechnych*. Lwów 1929.
10. RYTLOWA J., Rytel F., Saloni J.: *U nas : elementarz dla wsi : metoda wyrazowa*. Lwów 1937.
11. STRZECHA Rodzina. Cz.II. *Książka do czytania i ćwiczeń. Ułożyła B.T. Wocalewski*. Łódź 1919.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM:

ADRIANEK Mieczysława: *O książkach elementarnych w czasach Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego*. "Przegląd Historyczno - Oświatowy" 1979 nr 1.

ANTYRAMA II

Przykłady wypisów z Elementarza dla Szkół Parafialnych Narodowych. Kraków 1785.

Kiedy Rodzice różnemi potrzebami i pracami zajęci, nie mogą sami dawać Nauk pożytecznych dzieciom swoim, podług dalszego ich stanu, oddają je do Szkół, pod dozór i ćwiczenie Nauczycielów.

Jest wielkie szczęście, kiedy w Miasteczku lub Wsi iakiéy znayduie się taká Szkoła, w którójby się dzieci nauczyć mogły Wiary, pobożności, dobrego życia, oraz czytania, pisania, rachowania i innych rzeczy, których potem w dalszym wieku, w gospodarstwie, w rzemiosłach, handlu, i domowém rządzeniu się używać mają. Tym, bądź Panom, bądź Duchownym, których nakładem takowé Szkołki są wprowadzone, tak Rodzice, iako i dzieci powinni mieć na zawsze wielką wdzięczność, Pana Boga za nich wielbić i prosić : a usiłować, żeby té koszty i starania nie były darémne : Rodzice chętnie na Naukę dzieci oddawać, a dzieci z wszelką ochotą i pilnością do Nauk przykładać się będą.

GABLOTA III

1. BOBER-Pełzowska Maria [et.al]: *ASY z pierwszej klasy : podręcznik do kształcenia zintegrowanego : klasa 1*. Warszawa 2000.
2. BOBER Elżbieta, Brandt-Konopka Maria: *Mój elementarz : podręcznik do nauki czytania i pisanie w klasie pierwszej*. Gdańsk 1994.
3. BOBER - Pełzowska Maria [et.al]: *CAŁOROCZNA podróż : podręcznik do kształcenia zintegrowanego : klasa 3*. Warszawa 2001.
4. LASKOWSKA Regina: *Świat literek : podręcznik do kształcenia zintegrowanego : klasa 1*. Warszawa 2000.
5. LASKOWSKA Regina, Frindt Maria: *Świat ucznia : podręcznik z ćwiczeniami do kształcenia zintegrowanego : klasa 1*. Warszawa 2001.
6. LASKOWSKA Regina, Makowska - Zegadło Hanna: *Elementarz zintegrowany : alfabet do zintegrowanego elementarza*. Warszawa 2000.

7. MALEPSZA Teresa, Jankowska Krystyna: *Smyk czyta i pisze : podręcznik do kształcenia zintegrowanego : klasa I*. Warszawa 2000.
8. SZYMAŃSKA Maria Alicja: *Już w Szkole : obserwuję, przeżywam, poznaję: podręcznik do kształcenia zintegrowanego w klasie pierwszej*. Warszawa 2004.
9. WESOŁA szkoła : *kształcenie zintegrowane w klasie 1 : podręcznik* . [aut. Stanisława Łukasik et al.] . Warszawa cop. 2000.

ARTYKUŁY Z CZASOPISM:

NOWICKA Joanna: *Z Alą pod rękę : historia Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych oraz powojenne dzieje Ali, która miała kota i psa Asa, liczą sześćdziesiąt lat*. "Ergo" 2005 nr 4.

ANTYRAMA III

Barańska Ewa: *Zapomniany autor Elementarza : pierwsze wydanie Elementarza Mariana Falskiego ukazało się w 1910 roku : z kolejnych edycji tego podręcznika korzystało wiele pokoleń Polaków* . "Wychowanie w Przedszkolu" 2005 nr 10.

Kserokopia Ilustracje i teksty z Elementarza M. Falskiego.